

Riina Lindström

Braden-mittari Painehaavariskin tunnistaminen

Mikä Braden-mittari on?

- Bradenin riskiluokitusmittari on vuodelta 1988, ja se on kansainvälisissä tutkimuksissa eniten testattu ja todettu luotettavimmaksi painehaavariskin kuvaajaksi. Mittari ennustaa painehaavariskiä erityisesti akuutisti sairastuneilla.
- Bradenin huomioi kudosten venyttymisen ja hankautumisen, ravitsemuksen ja tuntoaistin.

Braden -riskipistemäärät:

- Riski on olemassa: 15-18 riskipistettä
- Riski on kohtalainen: 13-14 riskipistettä
- Riski on suuri: 10-12 riskipistettä
- Riski on erittäin suuri: 9 riskipistettä tai sen alle

Arvioitavat tekijät:

- Tuntoaisti
- Ihon kosteus
- Fyysinen aktiivisuus
- Liikkuvuus ja kyky muuttaa kehon asentoa
- Ravinnon nauttiminen
- Venyttävät ja hankaavat voimat

Tuntoaisti Reagointi paineesta johtuvaan epämukavuuden tunteeseen	1. Täysin rajoittunut Ei reagoi lainkaan edes kipuun tajunnan heikentymisen tai rauhottavan lääkityksen vuoksi.	2. Hyvin rajoittunut Reagoi vain kipuun. Pystyy ilmaisemaan kivun vain valittamalla tai rauhattomana käytöksenä.	3. Hieman rajoittunut Reagoi puheeseen, muttei aina pysty ilmaisemaan omaa epämukavuuttaan tai tunne tarvetta vaihtaa asentoa.	4. Normaali Reagoi puheeseen. Tunto normaali. Kykenee tuntemaan ja ilmaisee kipua. Vaihtaa asentoa
Kosteus Ihon kosteus	1. Jatkuvasti kostea Iho pysyy koko ajan kosteana (hiki, virtsa tms. erite). Aina potilasta liikuteltaessa havaitaan kosteutta.	2. Erittäin kostea Iho on usein, muttei aina, kostea. Petivaatteet ja pyjama täytyy vaihtaa kerran työvuoron aikana.	3. Satunnaisesti kostea Iho on ajoittain kostea. Petivaatteet ja pyjama täytyy vaihtaa kerran vuorokaudessa.	4. Harvoin kostea Iho on tavallisesti kuiva. Petivaatteet ja pyjama vaihdetaan normaalisti
Aktiivisuus Fyysisen toimintakyvyn vertailuaste	1. Vuodepotilas Hoidetaan vuoteessa.	2. Istumakykyinen Kävelykyky huonoa tai puuttuu kokonaan. Ei pysty kannattamaan painoaan tai tarvitsee apua siirtymisessä tuoliin tai pyörätuoliin.	3. Kävelee silloin tällöin Kävelee silloin tällöin päivän aikana ilman apua tai autettuna, mutta hyvin lyhyitä matkoja. Viettää enimmän osan ajasta sängyssä tai tuolissa.	4. Kävelee säännöllisesti Kävelee huoneen ulkopuolella ainakin kahdesti päivässä ja huoneessa kerran kahdessa tunnissa.

Liikkuvuus Kyky muuttaa ja hallita kehon asentoa	1. Ei pysty lainkaan ilman apua liikkumaan tai liikuttamaan raajojaan.	2. Liikkuminen erittäin rajoittunutta. Kykenee satunnaisesti liikuttamaan vähän kehoaan tai raajojaan.	3. Liikkuminen vähän rajoittunutta. Kykenee itsenäisesti toistuviin, vaikkakin vähäisiin, kehon tai raajojen asennonmuutoksiin.	4. Liikkuminen normaalia. Kykenee asennonmuutoksiin ilman ulkopuolista apua.
Ravitsemus Perusruokamäärän saanti	1. Hyvin huono Ei koskaan syö koko aterialla. Harvoin syö 1/3 tarjotusta ruoasta. Syö kaksi annosta tai vähemmän proteiinia päivässä. Ottaa nesteitä vähän. Ei ota nestemäisiä lisäravinteita.	2. Todennäköisesti riittämätön Syö harvoin kokoaterian ja syö yleensä vain 1/2 tarjotusta ruoasta. Syö vain kolme annosta (liha- tai maitotuotteet) proteiinia päivässä. Ottaa silloin tällöin lisäravinteita.	3. Riittävä Syö yli puolet aterioista. Syö neljä annosta proteiinipitoista ruokaa päivässä (liha- tai maitotuotteet).	4. Erinomainen Syö suurimman osan jokaisesta aterialla. Syö aina tarjotut ateriat. Syö yleensä vähintään 4 annosta liha- tai maitotuotteita. Ei tarvitse lisäravinteita.
Kudoksen venyminen ja leikkausvoimat	1. Merkittävä ongelma Tarvitsee paljon apua liikuttamisessa. Nostaminen on mahdotonta ilman liu'uttamista lakanoita vasten. Valahtaa usein kasaan tuolissa tai sängyssä istuessa eikä pysty itse korjaamaan asentoaan Kudoksiin kohdistuu jatkuvaa venytystä ja hankausta spastisuuden, kontraktuurien tai levottomuuden vuoksi.		2. Mahdollinen ongelma Liikkuu sujuvasti tai tarvitsee vain vähän apua liikkumiseen. Liikkuessa iho luultavasti hankautuu lakanoita, tuolia, laitoja tai muita apuvälineitä vasten. Pystyy pitämään suhteellisen hyvin asennon tuolissa tai sängyssä. Mahdollisesti silloin tällöin valuu kuitenkin jossakin määrin kasaan.	3. Ei havaittavaa ongelmaa Liikkuu sängyssä tai tuolissa itsenäisesti ja omaa riittävästi lihasvoimia itsensä nostamiseen, ei hankausta siirryttäessä toiseen asentoon. Ylläpitää hyvin asennon vuoteessa ja tuolissa.

Mitkä asiakkaaseen liittyvät tekijät vaikuttavat kantapään painehaavan paranemiseen?

- Liikkuminen
- Tupakointi
- Ravitsemus, tarv. ravintolisät: proteiinin saanti
- Ihosta huolehtiminen